

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (třetího senátu)

18. prosince 2019*

„Řízení o předběžné otázce – Sociální zabezpečení – Koordinace systémů sociálního zabezpečení – Nařízení (ES) č. 883/2004 – Článek 3 – Rozsah věcné působnosti – Dávka ve stáří – Volný pohyb pracovníků uvnitř Evropské unie – Nařízení (EU) č. 492/2011 – Článek 7 – Rovné zacházení s tuzemskými pracovníky a migrujícími pracovníky – Sociální výhody – Právní předpisy členského státu, které vyhražují poskytování ‚příspěvku sportovnímu reprezentantovi‘ jen občanům tohoto státu“

Ve věci C-447/18,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Nejvyššího soudu Slovenskej republiky (Nejvyšší soud Slovenské republiky) ze dne 29. května 2018, došlým Soudnímu dvoru dne 9. července 2018, v řízení

UB

proti

Generálnému riaditeľovi Sociálnej poisťovne Bratislava a ďalším

SOUDNÍ DVŮR (třetí senát),

ve složení A. Prechal, předsedkyně senátu, K. Lenaerts, předseda Soudního dvora, R. Silva de Lapuerta, místopředsedkyně Soudního dvora vykonávající funkci soudkyně třetího senátu, L. S. Rossi (zpravodajka) a F. Biltgen, soudci,

generální advokát: E. Tančev,

vedoucí soudní kanceláře: M. Aleksejev, vedoucí oddělení,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 7. května 2019,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za slovenskou vládu B. Ricziovou a M. Kianičkou, jako zmocněnci,
- za českou vládu M. Smolkem, J. Pavlíšem a J. Vláčilem, jakož i L. Dvořákovou, jako zmocněnci,
- za Evropskou komisi D. Martinem, A. Tokárem a B.-R. Killmannem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 11. července 2019,

vydává tento

* Jednací jazyk: slovenština.

Rozsudek

- 1 Žádost o výklad o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 1 písm. w) a článků 4 a 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (Úř. věst. 2004, L 166, s. 1, oprava Úř. věst. 2004, L 200, s. 1; Zvl. vyd. 05/05, s.72), jakož i čl. 34 odst. 1 a 2 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“).
- 2 Tato žádost byla podána v rámci sporu mezi UB a Generálním riaditeľom Sociálnej poisťovne Bratislava (Generální ředitel Sociální pojišťovny v Bratislavě, Slovensko) ve věci legality rozhodnutí, kterým byl UB odepřen nárok na příspěvek vyplácený některým vrcholovým sportovcům.

Právní rámec

Unijní právo

- 3 Článek 1 nařízení č. 883/2004, nadepsaný „Definice“, stanoví:

„Pro účely tohoto nařízení se:

[...]

- w) ‚důchodem‘ rozumí nejen důchody, ale také paušální dávky, které mohou být vyplaceny místo důchodů a náhrady příspěvků a – s výhradou hlavy III – zvýšení z důvodů revalorizace nebo dodatkové dávky;

[...]“

- 4 Článek 3 tohoto nařízení, nadepsaný „Věcná oblast působnosti“, stanoví:

„1. Toto nařízení se vztahuje na veškeré právní předpisy týkající se těchto oblastí sociálního zabezpečení:

- a) dávky v nemoci;
- b) dávky v mateřství a rovnocenné otcovské dávky;
- c) dávky v invaliditě;
- d) dávky ve stáří;
- e) pozůstalostní dávky;
- f) dávky při pracovních úrazech a nemocech z povolání;
- g) pohřebné;
- h) dávky v nezaměstnanosti;
- i) předdůchodové dávky;
- j) rodinné dávky.

[...]

3. Toto nařízení se také vztahuje na zvláštní nepřispěvkové peněžité dávky, na které se vztahuje článek 70.

[...]“

5 Článek 4 uvedeného nařízení, nadepsaný „Rovnost zacházení“, zní:

„Nestanoví-li toto nařízení jinak, požívají osoby, na které se toto nařízení vztahuje, stejné dávky a mají podle právních předpisů kteréhokoliv členského státu stejné povinnosti jako jeho státní příslušníci.“

6 Článek 5 tohoto nařízení, nadepsaný „Rovné nakládání s dávkami, příjmy, skutečnostmi nebo událostmi“, stanoví:

„Nestanoví-li toto nařízení jinak a s ohledem na zvláštní prováděcí předpisy, použije se toto:

- a) jsou-li podle právních předpisů příslušného členského státu pobírání dávek sociálního zabezpečení a jiného příjmu přiznávány určité právní účinky, příslušná ustanovení těchto právních předpisů se použijí také na pobírání rovnocenných dávek získaných podle právních předpisů jiného členského státu a na příjem získaný v jiném členském státě;
 - b) jsou-li podle právních předpisů příslušného členského státu právní účinky připisovány existenci některých skutečností nebo událostí, přihlíží tento členský stát k podobným skutečnostem nebo událostem, které nastaly v kterémkoli členském státě tak, jako by k nim došlo na jeho území.“
- 7 Hlava III nařízení č. 883/2004 obsahuje kapitolu 9 nadepsanou „Zvláštní nepřispěvkové peněžité dávky“. Tato kapitola obsahuje jediný článek, a sice článek 70 tohoto nařízení nadepsaný „Obecné ustanovení“, který v odstavcích 1 a 2 stanoví:

„1. Tento článek se použije na zvláštní nepřispěvkové peněžité dávky, jež se poskytují podle právních předpisů, které v důsledku oblasti jejich osobní působnosti, cílů nebo podmínek pro vznik nároku mají znaky právních předpisů týkajících se jak sociálního zabezpečení uvedených v čl. 3 odst. 1, tak sociální pomoci.

2. Pro účely této kapitoly se ‚zvláštními nepřispěvkovými peněžitými dávkami‘ rozumí dávky, které:

- a) jsou určeny k poskytování buď:
 - i) doplňkového, náhradního nebo pomocného krytí proti sociálním událostem zahrnutým do odvětví sociálního zabezpečení uvedeným v čl. 3 odst. 1, a které s ohledem na ekonomickou a sociální situaci v dotčeném členském státě zaručuje dotyčným osobám minimální existenčně nutný příjem, nebo
 - ii) výhradně zvláštní ochrany pro zdravotně postižené, úzce spojené s jejich sociálním prostředím v dotčeném členském státě,

a

- b) jejichž financování je odvozeno výlučně od povinného daňového systému určeného ke krytí všeobecných veřejných výdajů, přičemž podmínky pro poskytování a výpočet dávek nezávisí v případě poživatele na žádném přispívání. Avšak dávky poskytované jako doplněk k příspěvkové dávce se nepovažují za příspěvkové dávky pouze z tohoto důvodu;

a

c) jsou uvedeny v příloze X.

- 8 Článek 7 odst. 1 a 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 492/2011 ze dne 5. dubna 2011 o volném pohybu pracovníků uvnitř Unie (Úř. věst. 2011, L 141, s. 1), stanoví:

„1. S pracovníkem, který je státním příslušníkem členského státu, nesmí být na území jiného členského státu zacházeno z důvodu jeho státní příslušnosti jinak než s tuzemskými pracovníky, jde-li o podmínky zaměstnávání a pracovní podmínky, zejména z oblasti odměňování, skončení pracovního poměru a návratu k povolání nebo opětovného zaměstnání, pokud se stal nezaměstnaným.

2. Požívá stejné sociální a daňové výhody jako tuzemští pracovníci.“

Slovenské právo

- 9 Ustanovení § 1 zákona č. 112/2015 Z.z. o příspěvku športovému reprezentantovi a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (zákon č. 112/2015 o příspěvku športovnímu reprezentantovi a o změně a doplnění zákona č. 461/2003 o sociálním pojištění), ve znění použitelném na spor v původním řízení (dále jen „zákon č. 112/2015“), stanoví:

„Tento zákon upravuje poskytování příspěvku športovnímu reprezentantovi (dále jen ‚příspěvek‘) jako státní sociální dávky, jejímž účelem je finančně zabezpečit športovce, který jako športovní reprezentant Československé republiky, Československé socialistické republiky, Československé federativní republiky, České a Slovenské Federativní Republiky nebo Slovenské republiky získal na olympijských hrách, paralympijských hrách, deaflympijských hrách, mistrovství světa nebo na mistrovství Evropy medailové ocenění.“

- 10 Ustanovení § 2 odst. 1 tohoto zákona stanoví:

„Nárok na příspěvek má fyzická osoba, která:

- a) získala jako športovní reprezentant Československé republiky, Československé socialistické republiky Československé federativní republiky, České a Slovenské Federativní Republiky nebo Slovenské republiky
 1. zlatou medaili (1. místo), stříbrnou medaili (2. místo) nebo bronzovou medaili (3. místo) na olympijských hrách, paralympijských hrách nebo deaflympijských hrách,
 2. zlatou medaili (1. místo), stříbrnou medaili (2. místo) nebo bronzovou medaili (3. místo) na mistrovství světa nebo zlatou medaili (1. místo) na mistrovství Evropy ve športovní disciplíně zařazené Mezinárodním olympijským výborem na olympijských hrách, Mezinárodním paralympijským výborem na paralympijských hrách nebo Mezinárodním výborem športu neslyšících na deaflympijských hrách, které bezprostředně předcházely mistrovství světa nebo mistrovství Evropy nebo které se konaly v kalendářním roce, v němž proběhlo mistrovství světa nebo mistrovství Evropy,
- b) je občanem Slovenské republiky,
- c) má trvalý pobyt na území Slovenské republiky nebo je osobou podle zvláštního předpisu,
- d) nepobírá obdobný příspěvek ze zahraničí,
- e) dosáhla důchodového věku a
- f) uplatnila nárok na důchodovou dávku podle zvláštních předpisů.“

11 Ustanovení § 3 uvedeného zákona stanoví:

„Výše příspěvku se vypočítá jako rozdíl mezi částkou

- a) 750 EUR a součtem částek důchodových dávek podle zvláštních předpisů a obdobných důchodových dávek ze zahraničí, pokud fyzická osoba získala
 1. zlatou medaili podle § 2 odst. 1 písm. a) bodu 1,
 2. zlatou medaili podle § 2 odst. 1 písm. a) bodu 2 na mistrovství světa nebo
- b) 600 EUR a součtem částek důchodových dávek podle zvláštních předpisů a obdobných důchodových dávek ze zahraničí, pokud fyzická osoba získala
 1. stříbrnou medaili podle § 2 odst. 1 písm. a) bodu 1,
 2. stříbrnou medaili podle § 2 odst. 1 písm. a) bodu 2 na mistrovství světa nebo
- c) 500 EUR a součtem částek důchodových dávek podle zvláštních předpisů a obdobných důchodových dávek ze zahraničí, pokud fyzická osoba získala
 1. bronzovou medaili podle § 2 odst. 1 písm. a) bodu 1,
 2. bronzovou medaili podle § 2 odst. 1 písm. a) bodu 2 na mistrovství světa nebo
 3. zlatou medaili podle § 2 odst. 1 písm. a) bodu 2 na mistrovství Evropy.“

Spor v původním řízení a předběžná otázka

- 12 UB, český státní příslušník, který žije 52 let na území, které je v současné době územím Slovenska, získal v roce 1971 zlatou medaili na mistrovství Evropy v ledním hokeji a stříbrnou medaili na mistrovství světa v téže disciplíně jakožto člen národního mužstva Československé socialistické republiky.
- 13 Při rozdělení České a Slovenské Federativní republiky, ke kterému došlo o půlnoci dne 31. prosince 1992, si UB zvolil českou státní příslušnost. Nadále však žil na území Slovenska. Na jednání slovenská vláda kromě toho upřesnila – aniž tomu oponovali ostatní zúčastnění – že v době přistoupení Slovenské republiky a České republiky k Evropské unii dne 1. května 2004 byl UB zaměstnán na základní škole a vykonával toto zaměstnání alespoň do roku 2006.
- 14 Dne 17. prosince 2015 podal UB žádost o poskytování příspěvku sportovnímu reprezentantovi upravenému zákonem č. 112/2015 (dále jen „příspěvek sportovnímu reprezentantovi“). Když Sociální pojišťovna v Bratislavě konstatovala, že dotyčný nesplňuje podmínku týkající se slovenského občanství, která je uvedena v § 2 odst. 1 písm. b) tohoto zákona, tuto žádost zamítla.
- 15 UB podal proti tomuto rozhodnutí žalobu ke Krajskému soudu v Košiciach (Krajský soud v Košicích, Slovensko), přičemž tvrdil, že z hlediska unijního práva má slovenská právní úprava diskriminační účinek založený na státní příslušnosti a nezohledňuje skutečnost, že na území Slovenska žije po dobu 52 let.
- 16 Po zamítnutí této žaloby podal UB kasační stížnost k předkládajícímu soudu.
- 17 Po přečtení důvodové zprávy k zákonu č. 112/2015 tento soud konstatuje, že slovenský zákonodárce odůvodnil svoji volbu podřídit nárok na příspěvek, o který se jedná ve věci v původním řízení, slovenskému občanství, tím, že tento příspěvek je státní sociální dávkou, a nikoli důchodovou dávkou, a jejím účelem je přispět k finančnímu zajištění vrcholových sportovců, kteří jakožto slovenští státní občané reprezentovali Slovenskou republiku nebo její právní předchůdce na významných mezinárodních sportovních soutěžích. Kromě toho tento zákon podle slovenského zákonodárce nemá ambice zabezpečit sportovní reprezentanty, kteří jsou občany jiných států.

- 18 Príspevek športovnímu reprezentantovi není však podle předkládajícího soudu jen státní sociální dávkou vzhledem k tomu, že je vyplácen pravidelně a souběžně s důchodovou dávkou tak, aby důchodovou dávkou dorovnal na částky stanovené v § 3 písm. a) až c) uvedeného zákona. Má dále za to, že se UB jakožto športovní reprezentant v kolektivním sportu ocitl v nerovném postavení se svými spoluhráči jen z toho důvodu, že na rozdíl od nich není slovenským státním příslušníkem, ačkoli i on přispěl svými športovními schopnostmi a vynaloženým úsilím ke společným výsledkům národního mužstva.
- 19 Za těchto podmínek se Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Lze čl. 1 písm. w) a články 4 a 5 nařízení [č. 883/2004] ve spojení s nárokem na dávky sociálního zabezpečení a na sociální výhody, zakotveným v čl. 34 odst. 1 a 2 [L]istiny, za takových okolností, jaké nastaly ve věci v původním řízení, vykládat tak, že brání uplatnění vnitrostátního pravidla, podle kterého slovenská instituce sociálního zabezpečení hodnotí v souvislosti s nárokem na příspěvek športovnímu reprezentantovi ke starobnímu důchodu jako základní podmínku státní příslušnost žadatele, přestože jiná zákonná podmínka, a sice státní reprezentace právních předchůdců, tedy i Československé socialistické republiky, je nadále součástí vnitrostátního předpisu?“

K předběžné otázce

- 20 Podstatou předběžné otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 1 písm. w) a články 4 a 5 nařízení č. 883/2004 ve spojení s čl. 34 odst. 1 a 2 Listiny musí být vykládány v tom smyslu, že brání právní úpravě členského státu, která podřizuje nárok na příspěvek zavedený ve prospěch některých vrcholových športovců, již reprezentovali tento členský stát nebo jeho předchůdce v mezinárodních športovních soutěžích, zejména podmínce, že žadatel má státní příslušnost uvedeného členského státu.
- 21 Za účelem odpovědi na tuto otázku je třeba nejdříve ověřit, zda se na takový příspěvek, jako je příspěvek, o který se jedná ve věci v původním řízení, vztahuje věcná působnost nařízení č. 883/2004.
- 22 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury Soudního dvora platí, že rozdíl mezi dávkami, které spadají do působnosti nařízení č. 883/2004, a dávkami, které jsou z ní vyloučeny, tkví v základních znacích každé dávky, zejména v jejím účelu a podmínkách jejího poskytování, a neodvíjí se od skutečnosti, zda tuto dávku kvalifikují jako dávku sociálního zabezpečení vnitrostátní právní předpisy [rozsudek ze dne 25. července 2018, A (Pomoc pro zdravotně postiženou osobu), C-679/16, EU:C:2018:601, bod 31 a citovaná judikatura].
- 23 Dávka může být tedy považována za dávku sociálního zabezpečení, pokud je přiznána poživatelům na základě zákonem stanovené situace bez individuálního posuzování a prostoru pro uvážení ohledně osobních potřeb a dále pokud se vztahuje k jednomu z rizik výslovně uvedených v čl. 3 odst. 1 nařízení č. 883/2004 [rozsudek 25. července 2018, A (Pomoc pro zdravotně postiženou osobu), C-679/16, EU:C:2018:601, bod 32 a citovaná judikatura].
- 24 Vzhledem ke kumulativní povaze obou podmínek uvedených v předchozím bodě vede nenaplnění jedné z nich k závěru, že dotčená dávka nespadá do působnosti nařízení č. 883/2004 [rozsudek 25. července 2018, A (Pomoc pro zdravotně postiženou osobu), C-679/16, EU:C:2018:601, bod 33].
- 25 Co se týká zvláště druhé podmínky, je třeba zkoumat, zda se taková dávka, jako je dávka, o kterou se jedná ve věci v původním řízení, vztahuje k některému z rizik výslovně uvedených v čl. 3 odst. 1 nařízení č. 883/2004.

- 26 Pokud jde konkrétně o kvalifikaci dávky sociálního zabezpečení jako dávky ve stáří ve smyslu čl. 3 odst. 1 písm. d) tohoto nařízení, Soudní dvůr uvedl, že jako takovou lze kvalifikovat dodatkovou dávku, která je vyplácena výlučně poživatelům starobního nebo pozůstalostního důchodu, je financována ze stejných finančních prostředků jako starobní a pozůstalostní důchod a připojuje se ke starobnímu důchodu, přičemž poživatelům umožňuje uspokojit jejich potřeby tím, že jim zajišťuje finanční příspěvek (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 20. ledna 2005, Noteboom, C-101/04, EU:C:2005:51, body 25 až 29, a ze dne 16. září 2015, Komise v. Slovensko, C-361/13, EU:C:2015:601, bod 56).
- 27 V projednávaném případě je třeba nejdříve uvést, že i když jedním z účelů příspěvku sportovnímu reprezentantovi je „finančně zabezpečit sportovce“, jak je výslovně uvedeno v § 1 zákona č. 112/2005, ze spisu předloženého Soudnímu dvoru vyplývá, že důvodem existence tohoto příspěvku je především vyjádřit uznání velmi omezenému počtu vrcholových sportovců za vynaložené výjimečné úsilí a mimořádné výsledky dosažené na některých mezinárodních sportovních soutěžích. Základním účelem uvedeného příspěvku je tudíž ocenit jeho poživatele za výkony, které podali v sportovní oblasti při reprezentaci jejich země.
- 28 Dále tento základní účel odůvodňuje to, že uvedený příspěvek je financován přímo státem bez finančních zdrojů z národního systému sociálního zabezpečení a nezávisle na příspěvcích zaplacených jeho poživateli, a že není vyplácen všem sportovcům, kteří se účastnili těchto soutěží, nýbrž jen velmi omezenému počtu z nich, kteří v tomto rámci získali určitá medailová ocenění.
- 29 Konečně, i když je maximální výše příspěvku, o který se jedná ve věci v původním řízení, omezena s odkazem na případný starobní důchod, který poživatel kromě toho pobírá, vyplácení tohoto příspěvku není podřízeno nároku poživatele na pobírání takového důchodu, nýbrž je podmíněno jen žádostí v tomto smyslu podanou poživatelem.
- 30 Z toho vyplývá, že takový příspěvek, jako je příspěvek, o který se jedná ve věci v původním řízení, nemůže být považován za dávku ve stáří, a tudíž se nevztahuje k žádnému z rizik výslovně uvedených v čl. 3 odst. 1 nařízení č. 883/2004.
- 31 Z toho vyplývá, že druhá podmínka uvedená v bodě 23 tohoto rozsudku není splněna.
- 32 Dále vzhledem k tomu, že tento příspěvek neposkytuje krytí proti žádným sociálním událostem zahrnutým do oblastí sociálního zabezpečení uvedených v čl. 3 odst. 1 nařízení č. 883/2004, není určen výhradně k poskytování zvláštní ochrany pro zdravotně postižené a v každém případě není uveden v příloze X tohoto nařízení, nemůže být považován ani za zvláštní nepříspevkovou peněžitou dávku ve smyslu článku 70 uvedeného nařízení.
- 33 Vzhledem k výše uvedenému nespadá takový příspěvek, jako je příspěvek, o který se jedná ve věci v původním řízení, do působnosti nařízení č. 883/2004.
- 34 Za těchto okolností není třeba zkoumat položenou otázku z hlediska čl. 34 odst. 1 a 2 Listiny.
- 35 Nicméně je třeba připomenout, že v rámci postupu spolupráce mezi vnitrostátními soudy a Soudním dvorem zavedeného článkem 267 SFEU přísluší Soudnímu dvoru poskytnout vnitrostátnímu soudu užitečnou odpověď, která mu umožní rozhodnout spor, jenž mu byl předložen. Z tohoto hlediska Soudnímu dvoru přísluší případně přeformulovat otázky, které jsou mu položeny. Úkolem Soudního dvora je totiž vyložit všechna ustanovení unijního práva, která vnitrostátní soudy potřebují pro rozhodnutí o sporech, které projednávají, i pokud nejsou tato ustanovení výslovně zmíněna v otázkách položených těmito soudy Soudnímu dvoru. Soudní dvůr za tímto účelem může ze všech poznatků předložených vnitrostátním soudem, zejména pak z odůvodnění předkládacího rozhodnutí, vyvodit,

- teré normy a zásady unijního práva je s přihlédnutím k předmětu sporu třeba vyložit (rozsudek ze dne 16. července 2015, *Abcur*, C-544/13 a C-545/13, EU:C:2015:481, body 33 a 34, jakož i citovaná judikatura).
- 36 I když v projednávaném případě předkládající soud formálně položil otázku Soudnímu dvoru týkající se jen výkladu nařízení č. 883/2004, je třeba – jak navrhl Komise – posoudit, zda nařízení č. 492/2011, zvláště jeho čl. 7 odst. 2, musí být vykládáno v tom smyslu, že brání takové právní úpravě členského státu, jako je právní úprava, o kterou se jedná ve věci v původním řízení.
- 37 Jak bylo totiž uvedeno v bodě 13 tohoto rozsudku, v odpovědi na otázku položenou Soudním dvorem na jednání slovenská vláda uvedla, že v době přistoupení Slovenské republiky a České republiky k Unii byl UB zaměstnán v základní škole a nadále vykonával toto zaměstnání alespoň do roku 2006.
- 38 Článek 45 odst. 2 SFEU přitom stanoví, že volný pohyb pracovníků zahrnuje odstranění jakékoli diskriminace mezi pracovníky členských států na základě státní příslušnosti, pokud jde o zaměstnávání, odměnu za práci a jiné pracovní podmínky (rozsudek ze dne 15. prosince 2016, *Depesme a další*, C-401/15 až C-403/15, EU:C:2016:955, bod 34, jakož i citovaná judikatura).
- 39 Kromě toho čl. 7 odst. 2 nařízení č. 492/2011 je ve specifické oblasti poskytování sociálních výhod zvláštním výrazem pravidla rovného zacházení zakotveného v čl. 45 odst. 2 SFEU a musí být vykládán stejně jako toto posledně uvedené ustanovení (rozsudek ze dne 15. prosince 2016, *Depesme a další*, C-401/15 až C-403/15, EU:C:2016:955, bod 35, jakož i citovaná judikatura).
- 40 Podle čl. 7 odst. 2 nařízení č. 492/2011 přitom požívá pracovník, který je příslušníkem jiného členského státu, na území dalších členských států stejných sociálních a daňových výhod jako tuzemští pracovníci.
- 41 Soudní dvůr měl za to, že toto ustanovení svědčí bez rozdílu migrujícím pracovníkům s bydlištěm v hostitelském členském státě i příhraničním pracovníkům, kteří vykonávají svou závislou činnost v posledně uvedeném členském státě a mají přitom bydliště v jiném členském státě (rozsudky ze dne 15. prosince 2016, *Depesme a další*, C-401/15 až C-403/15, EU:C:2016:955, bod 37, jakož i ze dne 10. července 2019, *Aubriet*, C-410/18, EU:C:2019:582, bod 24).
- 42 Soudní dvůr již také rozhodl, že pracovník, který vykonával závislou činnost v hostitelském členském státě v době přistoupení členského státu jeho původu k Unii a nadále vykonával tuto činnost po tomto přistoupení, se ode dne uvedeného přistoupení může dovolávat čl. 7 odst. 2 nařízení Rady (EHS) č. 1612/68 ze dne 15. října 1968 o volném pohybu pracovníků uvnitř Společenství (Úř. věst. 1968, L 257, s. 2; Zvl. vyd. 05/01, s. 15), jehož znění bylo převzato do čl. 7 odst. 2 nařízení č. 492/2011, ledaže přechodný režim upravený v aktu o přistoupení stanoví jinak (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 27. září 1989, *Lopes da Veiga*, 9/88, EU:C:1989:346, body 9, 10 a 19).
- 43 Od přistoupení Slovenské republiky a České republiky k Unii se v tomto ohledu uplatňuje volný pohyb pracovníků v zásadě v plném rozsahu na české státní příslušníky pracující na Slovensku v souladu s článkem 24 aktu o podmínkách přistoupení České republiky, Estonské republiky, Kyperské republiky, Lotyšské republiky, Litevské republiky, Maďarské republiky, Republiky Malta, Polské republiky, Republiky Slovinsko a Slovenské republiky k Evropské unii a o úpravách smluv, na nichž je založena Evropská unie (Úř. věst. 2003, L 236, s. 33), a s bodem 1.1 přílohy V tohoto aktu, a to jen s výhradou přechodných ustanovení uvedených v bodech 1.2 až 1.14 uvedené přílohy. Vzhledem k tomu, že čl. 7 odst. 2 nařízení č. 1612/68 není uveden jako takové přechodné ustanovení, uplatňuje se toto ustanovení na uvedené české státní příslušníky od 1. ledna 2004 (obdobně viz rozsudek ze dne 27. září 1989, *Lopes da Veiga*, 9/88, EU:C:1989:346, bod 9).
- 44 Z článku 7 odst. 2 nařízení č. 492/2011 musí mít tudíž prospěch také takový pracovník, jako je UB, který se bez přemístění místa svého bydliště ocitl v situaci migrujícího pracovníka z důvodu přistoupení státu, jehož je státním příslušníkem a státu, na jehož území má své bydliště, k Unii.

- 45 Je tedy třeba ověřit, zda se na takový příspěvek sportovnímu reprezentantovi, jako je příspěvek, o který se jedná ve věci v původním řízení, vztahuje pojem „sociální výhoda“ ve smyslu čl. 7 odst. 2 nařízení č. 492/2011.
- 46 V tomto ohledu platí, že odkaz na sociální výhody uvedený v tomto ustanovení nelze vykládat zužujícím způsobem (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 30. září 1975, *Cristini*, 32/75, EU:C:1975:120, bod 12, a ze dne 17. dubna 1986, *Reed*, 59/85, EU:C:1986:157, bod 25).
- 47 Z cíle spočívajícího v rovném zacházení, který sleduje čl. 7 odst. 2 nařízení č. 492/2011, totiž vyplývá, že pojem „sociální výhoda“, který toto ustanovení vztahuje na pracovníky, kteří jsou státními příslušníky jiných členských států, zahrnuje všechny výhody, které ať jsou spojeny, či nikoli s pracovní smlouvou, jsou obecně přiznávány tuzemským pracovníkům, zejména z důvodu jejich objektivního postavení pracovníků nebo pouze z důvodu jejich obvyklého bydliště v tuzemsku, a jejich rozšíření na pracovníky, kteří jsou státními příslušníky jiných členských států, se proto jeví jako způsob usnadnění jejich pohybu uvnitř Unie (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 17. dubna 1986, *Reed*, 59/85, EU:C:1986:157, bod 26; ze dne 12. května 1998, *Martínez Sala*, C-85/96, EU:C:1998:217, bod 25, a ze dne 15. září 2005, *Ioannidis*, C-258/04, EU:C:2005:559, bod 35), a tudíž jejich integrace v hostitelském členském státě.
- 48 Jak již tedy rozhodl Soudní dvůr, takovými výhodami jsou mimo jiné příspěvek v nezaměstnanosti určený mladým lidem, kteří ukončili studia a hledají první zaměstnání (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. září 2005, *Ioannidis*, C-258/04, EU:C:2005:559, bod 34), příspěvek na výchovu pro dítě pracovníka (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 12. května 1998, *Martínez Sala*, C-85/96, EU:C:1998:217, bod 26), možnost vdovy a nezletilých dětí migrujícího pracovníka mít nárok na slevy cen železniční přepravy pro početné rodiny (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 30. září 1975, *Cristini*, 32/75, EU:C:1975:120, bod 13), možnost obviněného, který je pracovníkem, používat některý z jazyků, jenž mohou používat obyvatelé obce hostitelského členského státu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 11. července 1985, *Mutsch*, 137/84, EU:C:1985:335, body 16 a 17) nebo také možnost dosáhnout toho, aby partnerovi nebo partnerce pracovníka, který není ženatý nebo pracovnice, která není vdaná, a kteří nejsou státními příslušníky hostitelského členského státu, bylo povoleno v něm pobývat s tímto pracovníkem nebo pracovnící (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 17. dubna 1986, *Reed*, 59/85, EU:C:1986:157, bod 28), jelikož všechna tato opatření mohou přispívat k integraci migrujícího pracovníka v hostitelské zemi, a tedy k uskutečnění cíle volného pohybu pracovníků.
- 49 Ve stejném duchu je třeba uznat, že skutečnost, že migrující pracovník může být ze stejného důvodu jako pracovníci, kteří jsou státními příslušníky hostitelského členského státu, oceněn za mimořádné sportovní výsledky, jichž dosáhl v rámci reprezentace tohoto členského státu nebo jeho právních předchůdců, může přispívat k integraci tohoto pracovníka v uvedeném členském státě, a tedy k uskutečnění cíle volného pohybu pracovníků.
- 50 Navzdory připomínce, které vznesla slovenská vláda na jednání, nemůže být tento výklad zpochybněn rozsudky ze dne 31. května 1979, *Even a ONPTS* (207/78, EU:C:1979:144), a ze dne 16. září 2004, *Baldinger* (C-386/02, EU:C:2004:535).
- 51 Soudní dvůr zajisté v těchto rozsudcích rozhodl, že na příspěvky přiznané bývalým bojovníkům, kteří se stali pracovně neschopnými v důsledku války, nebo bývalým válečným zajatcům, kteří prokázali dlouhodobější zjetí, jako projev národního uznání za utrpení, které museli snášet, se nevztahuje pojem „sociální výhoda“ ve smyslu čl. 7 odst. 2 nařízení č. 1612/68, jelikož byly vypláceny za služby poskytnuté své zemi, a to ani tehdy, jestliže žadateli o takové příspěvky jsou migrující pracovníci. Tyto příspěvky totiž nepřispívají k integraci těchto pracovníků v hostitelském členském státě.

- 52 Účelem příspěvku, o který se jedná ve věci v původním řízení, je naopak ocenit vrcholové sportovce, kteří reprezentovali hostitelský členský stát nebo jeho právní předchůdce v mezinárodních sportovních soutěžích a dosáhly mimořádných výsledků. Důsledkem tohoto příspěvku konkrétně nejen to, že přináší jeho poživatelům finanční zajištění, jehož cílem je zejména kompenzovat úplné nezačlenění do pracovního trhu v době věnované vrcholovému sportu, ale rovněž a především to, že jim přiznává zvláštní společenskou prestiž z důvodu sportovních výsledků, kterých dosáhli v rámci takové reprezentace. Skutečnost, že migrujícímu pracovníkovi může být přiznána tato prestiž, kterou mají i státní příslušníci hostitelského členského státu, již se nacházejí ve stejné situaci nebo již získali medailová ocenění ve stejném mužstvu v soutěžích kolektivního sportu, může usnadnit integraci uvedených migrujících pracovníků do společnosti tohoto členského státu. Soudní dvůr již ostatně uznal značný společenský význam sportu v Unii, a to zejména amatérského sportu, který odráží článek 165 SFEU, jakož i úlohu sportu jako faktoru integrace do společnosti hostitelského členského státu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. června 2019, TopFit a Biffi, C-22/18, EU:C:2019:497, bod 33).
- 53 Z toho vyplývá, že na takový příspěvek, jako je příspěvek, o který se jedná ve věci v původním řízení, se vztahuje pojem „sociální výhoda“ ve smyslu čl. 7 odst. 2 nařízení č. 492/2011, takže členský stát, který přiznává takový příspěvek tuzemským pracovníkům, jej nemůže odeprít pracovníkům, kteří jsou státními příslušníky jiných členských států, aniž se dopustí diskriminace na základě státního občanství, která je tímto ustanovením zakázána.
- 54 S ohledem na vše výše uvedené je třeba na předběžnou otázku odpovědět tak, že
- článek 3 odst. 1 písm. d) nařízení č. 883/2004 musí být vykládán v tom smyslu, že na příspěvek vyplácený některým vrcholovým sportovcům, kteří reprezentovali tento členský stát nebo jeho právní předchůdce v mezinárodních sportovních soutěžích, se nevztahuje pojem „dávka ve stáří“ ve smyslu tohoto ustanovení, a je tudíž vyloučen z působnosti tohoto nařízení;
 - článek 7 odst. 2 nařízení č. 492/2011 musí být vykládán v tom smyslu, že brání právní úpravě členského státu, která podřizuje nárok na příspěvek zavedený ve prospěch některých vrcholových sportovců, jež reprezentovali tento členský stát nebo jeho právní předchůdce v mezinárodních sportovních soutěžích, zejména podmínce, že žadatel má státní příslušnost uvedeného členského státu.

K nákladům řízení

- 55 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (třetí senát) rozhodl takto:

- 1) Článek 3 odst. 1 písm. d) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení musí být vykládán v tom smyslu, že na příspěvek vyplácený některým vrcholovým sportovcům, kteří reprezentovali tento členský stát nebo jeho právní předchůdce v mezinárodních sportovních soutěžích, se nevztahuje pojem „dávka ve stáří“ ve smyslu tohoto ustanovení, a je tudíž vyloučen z působnosti tohoto nařízení.
- 2) Článek 7 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 492/2011 ze dne 5. dubna 2011 o volném pohybu pracovníků uvnitř Unie musí být vykládán v tom smyslu, že brání právní úpravě členského státu, která podřizuje nárok na příspěvek zavedený ve prospěch

některých vrcholových sportovců, již reprezentovali tento členský stát nebo jeho právní předchůdce v mezinárodních sportovních soutěžích, zejména podmínce, že žadatel má státní příslušnost uvedeného členského státu.

Podpisy.